༄། །མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་ཁྱབ་ཆེན་

ཕ་ཡོ་ད་ཉམས་ལ་སྐྲགས་པའི་རིག་སྲུང་འཁྲུལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དགྲོལ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཁོ་བོ་ཉིད། །མཆོག་ཅེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་ལྷུར་བླ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་ཏོག
དང་གང་དེ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ། །མི་ཕམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྙིམ་
པར་གསོལ་བ་ལས། །ཀུན་བྱུང་ཞེས་བྱའི་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་པ། །སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པ
རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས། །དེ་སྲས་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་སོགས། །ཕྱག་འོས་ཀུན

༄༅། །ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ནས། །ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་གནད་འགག་དགྲོལ་
བྱེད་གསལ་བས་ཉོན། །དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྐོར་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
མངོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཕྲུག་བརྒྱ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་ རྗེ་བཙུན -------------- གྱིས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་
གསུངས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་སྡོག

དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བྲ་ཀཱ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་མཛད། ས་སྡེ་ལྔ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ།
རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། སྡོམ་གཉིས་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཐེག་བསྡུས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད། ཚིག་འགྲེལ···
མདོ་འགྲེལ། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་བཅུ་བདུན་ཡོད
པ་ནི། སྡོམ་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པས་ས། །ཡིད་ཀྱིས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། ། 534
སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། །ཐོས་དང་བསམ་པ་བསྒོམ་ལྡན་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལྡན་དང་། །ཕུང་པོར་བཅས་དང་ཕུང་མེད་གཞན། །ཞེས་པ་
སྟེ༔ །རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ས། ཡིད་ཀྱིས། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱིས། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་ཀྱིས། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་ཀྱིས། མཉམ་པར་གཞག་པའི

ཕྱིན་ཏ་ བཀྲ་སྟོ་འགྲེ༔

༄༅། །ས༔ མཉི་པར་མ་གཞག་པའིས། སེམས་ཡོད་ཀྱིས། སེམས་མེད་ཀྱིས། ཐོས་པའིས། བསམས་པའིས། བསྒོམས་པའིས། ཉན་ས། རང་ས། བྱང་ས། ཕུང་པོ་ལྷག་
བཅས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སའོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བས་ནི། སའི་དངོས་གཞིའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཉིས་མུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། གཞི་བསྡུ་བས་
སའི་དངོས་གཞིའི་དོན་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྡུ་ཚུལ་སྟོན། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བས་ནི། རྗོད་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་
རྣམ་གྲངས་འཆད། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བས་ནི། གཞུང་དེ་དག་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་ཀུན་བཏུས་པས་ནི། མཚན་ཉིད་ཀུན་
བཏུས་སོགས་ལྔར་བསྡུས་ནས་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཀྱིས་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུའི་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་ནས་སྟོན། རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལྔ་དང་། གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་དོ། གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་རྣམས་ལས་ཀུན་ལས་བཏུས་

535

སྡེའི་གཞུང་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་མདོ་རྣམས
ཡིན་ནོ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ལ་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད
གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཞག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར
གྱི་ཕྱག གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཨ་བྷི་དྷརྨ་སམུཙྪ་ཡ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བསྒྱུར་ན་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཞེས
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ
པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་བཏུས

ཕྱི། ཁ། བཞི། བཞི་བ།

༄༅། །ཕུ་བ་ཀ༡ད། འཐེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་བཏུས་པ་བ་ཀ༡ད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་དང་པོ་བཞིས
རང་གིས་ཞེས་བྱ་ཇི་[illegible]ཞེས་པའི་ཐབ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན། ལྟ་པས་རང་གིས་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་གཙོ་བོར་དང་། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་...
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞུ་ཐབ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་རབ་
ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན། ཐེག་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་...
གང་ཟག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས

བསྟན༔ འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞི་ལཾ་འབྲས་གསུམ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་དེ། ལེ་ཚན་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་། ལེ་ཚན་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒྲ་དོན། ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དྲིས་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དུ་ཁམས་རྣམས་ནི་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ༔ ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྔ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྟན། ཁམས་རྣམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ……

538

ཕྱིན་ ཀ་ ཁ་ [illegible]

༄༅། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག
སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་བཅས
ཀྱི་སྒྲུབ་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུ་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་འབྲས་ཉེར་ལེན

དེ་འདྲེན་པ་དང་། གྲོགས་ཉེར་ལེན་དེ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིམ་པ་བཞིན་རྟའི་མེ་དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་སྨིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ནུབ་ངས
བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ནུས་ཀྱུང་ནི་བར་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕུང་
པོའི་མཚན་ཉིད་འཆད། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་ནས། མཐུན་མཐུན་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས 540
སུ་ཡོད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདོད་ལྷའི་གཟུགས་ཕྲ་བུ་དང་པོ་ཡིན། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ཕྲ་བུ་གཉིས་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པས···

༄༅། །ཕྱིར་ལས་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་ལྟ་བླ་ལ་བལྟ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདྲི་…
དང་འདྲེ་ལྷ་བུར་ཞེས་དཔྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་…
མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་གིས་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་…
པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སེ་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་འཆད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི། སྙིང་གི་ནི་ཞོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་…
རྣམ་པ་ཕྱིས་སུ་མཚུངས་པའི་རིག་པ་དང་། དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་གོ །ཉམས་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སེམས
སེམས་བྱུང་གི་དོགས་དཔྱོད་མཛད་པས་སྐབས་སུ་བབ་ནའང་། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཡོད་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར

541

ཐྲོ། །ཕྱི་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ལ་
དམིགས་ལ་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ་ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུ་བསྟོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས། དབང་འགྱུར་བའོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོར་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད། འདུ་ཤེས
ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས

༄༅། །པ་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཞེས
ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་ཞེ་གཡོ་བ་ཉིད་དོ་ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་འཆད།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་གཟུགས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདོད་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས
ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདོད་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ་འཆད། གཟུགས་གང
ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལྔ་འཆད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྣམ་པ་ལྔར་བསྟན་ཏེ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད
པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བའི་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུག

སོགས་ཡུལ་ལྔ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཁམས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་སྐྱེ་རྩོལ་ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཁམས་ལེན་ཞེས་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པར་ཁམས་ལེན་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁམས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགོག་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་དགོག་པ་དེ་འདྲ་གཏན་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཚད་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ཡོད་དགོས་པས་
ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཀུན་བཏུས་དང་པོ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་རྩོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁམས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད
དེ། འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཁམས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་ཁམས་ལེན་ཀྱང་རྡུལ་ལ་སོགས

ཕྱིན་ ཤ་ བརྒྱ་ ཉེར་

༄༅། །པ་ཁྲུས་མི་ལེན་ནོ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་དང་ཞེས་ ཕྲ་སེར་སོགས་དང་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རགས་
པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟུགས་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། ཕྱིར་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔག
ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་······ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མཐོང་བའི་ལྷའི་མིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྣང་བ་མེད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕ་རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལས་འདས་པར······
དགོས་པའི་བར་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྟེན་ནས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་··མཆེད་ཀྱི་·········མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་མི་འདྲ་བའི
ཁྱད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། འདི་དབང་ཤེས་ཡོན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཡིན། འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཡོན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་ལུ་བར་གྱི་སྣང་བ་སྐྲ་ཤིང···
ཤིང་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་མཚོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་མིན་དང་། བར་མའི་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་
ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས། མི་སྡུག་པར་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཞན་ཀྱང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་
ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལས་·········སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོན་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། སོ་སོར་
ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་ན། སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེན། དེ···
གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་གསུང་པ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སོར···

༄༅། །ཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདོད་པ་ནི། ཤཱཀྱའི་སྲས་པོའི་ལུགས་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སོར་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་
དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོར་བའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ་ཞེས་པས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར
བསྟན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདོད་གྲུབ་སྟེ། མ་ཡིན་པ་ཡང་རྫུན་སྟེ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིག་
ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་ལ་ བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་བར་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བར་བསྟན། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་
ཡང་རྫུན་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཚོར་གསུམ་དང་སེམས་ཚོར་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་བར་བསྟན། འོན་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

ལུས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། སེམས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དང་པོ་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ལུས་ཚོར་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་ཚོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་ཟང་ཟིང་
དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སུ་ཕྱིའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ཁམས་ 548

ཀྱེ་ཤ། ཕ། བཅོ། བཞི་ཞ།

༄༅། །ཀྱི་ཚོར་བ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ཚོར་བ་དང་དོན་གཅིག་ཕྱིམ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས། བདེ་བ་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དོན་གཅིག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། བཏང་སྙོམས་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོམས་དེ་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བསྟན། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཆུང་དུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ། 549

ཚད་མེད་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མདོར་
བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་དྲང་ངོ་། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སེམས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་ ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་རང་གི་གཉེན་པོའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ 550
རྒྱས་པར་འཆད། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ།

༄༅། །གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་སེམས་འབྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་བྲྀ་སྟན། སེམས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དག་གོ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་སེམས་བྱུང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན། ཡང་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་ལས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་འགྲོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་འཆད། འདུན་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་
བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རེག་པ་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་འཇོག་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་པོ་ལྔ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་འཁོར་དུ་
མ་ཚང་ན། སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ལས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཞིང་

མངོན་པར་འདུས་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་མེད་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ན་དམིགས་
པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པ་མི་འཐད། ཚོར་བ་མེད་ན་མྱོང་བ་མེད། །འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད། རེག་པ་མེད་ན་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་
པ་གསུམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔས་མཚུངས་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བདག་རྐྱེན་དོན་གཅིག་པས་རྟེན་
མཚུངས། དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། སྐྱེ་གནས་འཛིན། གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པས་དུས་མཚུངས། སྣང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་རྣམ་པ་
མཚུངས་༔ གཙོ་བོ་སེམས་ས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་རིགས་མཐུན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོན་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་། རྫས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན

[illegible]

553

༄༅། ཀྱི༔ ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་" ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་འདྲ་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་ལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་
མ་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་··
ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་དེ། སེམས་པའི་ངོ་བོར་གསུངས་ལ།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇ་ཁབ་ལེན་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྕགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་
སྐྱོན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྐད་ཅིག ···གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། །བྱེད་དང···

བཅས་ལྷུར་སྤྱང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་གཉིས་ཚོགས་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་ལ་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་ཤིང་། སེམས་པ་དང་ཡིད་ལས་དོན་གཅིག
ཀྱང་མཁྱབས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྷུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འདུན་པ་དང་། མོས་པ། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྔ་ཡུལ་ངེས་དང་། དད་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ།
ཁྲེལ་ཡོད་པ། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་དང་།
འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁྲོ་བ། འཁོན་དུ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། སྒྱུ།
གཡོ། རྒྱགས་པ། རྣམ་པར་འཚེ་བ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ། བརྗེད་ངེས་པ། ཤེས་བཞིན་མིན་པ། རྣམ་པར་ 554

ཕྱི་ཤ་ཀ་བྲོ་ག་ཕྱོ་ཁ་ཡུ

༄༅། །གཡེང་བ་སྟེ་ཉེ་ཤུ་ཅེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིད། འགྱོད་པ། རྟོག་པ། དཔྱོད་པ་སྟེ་བཞི་གཞན་འགྱུར་ཞེས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་
ཡུལ་བློ་བྲག་ཅན་ཁོན་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པར་ངེས། གཉིས་པམ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན། གསུམ་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། བཞི་པ་རྩ་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་དེ་སྐྱེ་བ་དང་ཉེ། ཕྲ་པ་ཀུན་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བས
དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཤིན་སྦྱངས་འཆད་པ་ལ་འདིར། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལུས་སེམས
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འདོག་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ན་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར

དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས···
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལུས་ཤིན···
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བར་འཆད་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དགེ་སེམས་གང་ཡིན་གྱི་འཁོར་དུ་ཤིན་སྦྱངས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགེ་སེམས་ཐོབ་ན···
ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་འཇོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་
གང་ཞིག ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཉམ་འཇོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཞི་གནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་རྩ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བར···
བ་ཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བྱ་ཞིང་། དབྱེ་ན། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ

༄༅། །ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་ལྟ་སྟེ་ལྔར་ཡོད་ཅིང་ལྔ་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད
དེ། མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་ལྟ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལྟ་བ་ལྔ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ
བཅོ་བརྒྱད། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱུ་མེད་པ་སྨྲ་བ
རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོམ་དུ། རྟག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དང་། །
མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤོང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི
བརྒྱད། གཉིས་མ་ཡིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོམ་དུ། འདུ་ཤེས

ཡོད་སྨྲའི་བཅུ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། །ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྟའི་ལྔ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། ལྟ་བ་ལྔར་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཅི་རིགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་དེར་
མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་ 558
དུ་ལྟ་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པོའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་གི་

༄༅། །བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་ཞིང་། གང་ཟག་གི་བསྟན་ན་བདག་ལྟ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས། །ཞུས་ཆེ་"རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས་སོ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །
ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ལྟ་བ་ལྔར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་མཐར་
འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་བ་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་"
རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། ཕྱགས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་

559

པོ་སོགས་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ
པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་རྙེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། ཞེས་པས་ཐོབ་པ་དེ་འཆད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ལ་སྟེང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སུ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་འཆད་དོ།།འགོག་པའི་སྙོམས
པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས

༄༅། །ཕར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་པས་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་འཆད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ཞེས་གདགས་སོ།། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོག་དབང་སོགས་དབྱེ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་སྐྱེ་མེད་དང་དེ་རྟེན་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་མཛོད་པ་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ།།ཞེས་འདས་མ་འོངས་རྣམ་གྲུབ་འདོད་པའི་ཐོབ་པ་འཇོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བས་སུན་པའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྩེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག འཇུག་ཤེས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་འགྱུར་འགག་པ་ཙམ་གྱིས

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདི་དག་ནི་བར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཀུན་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ཡིད་བྱེད་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་དགེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་
ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སུ་གང་ལུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སེམས་རྟེན་གང་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་
སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། འདུ་ཤེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ངོ་བོ་རྫས་ཡོད་
བཏགས་ཡོད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འགོག་སྙོམས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སེམས་རྟེན་
སྲིད་རྩེའི་སེམས་དང་ལམ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་དེ་ཞི་བར་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ།

ཕྱིན་ཀ་ བརྒྱ་ཞེ་བཞི

༄༅། །དགག་བྱ་བརྟན་པ་མིན་པ་འཇུག་ཞེས་སྨྲ་འཕོར་བཅས་དང་། བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་ཡིད་འགོག ངོ་བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་མི་འགོག་སྟེ། འགོག་སྙོམས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་འོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན། ཉོན་སྙོམས་རྟེན་གང་ལ་གསར་དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞེན། ཕྱ་ཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལྷ་ཐུབ་པ་ཕལ་ཆེར་མིའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་ན། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེས་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་དགོས་པས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས

སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས
དྲུག་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཤད། སྒྲུར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་ཡོད་ཀྱང་།
ཚོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་དེ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས་མེད་དུ་མྱེད་དེ། གཞུང་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་མི་རྣམས
ཀྱི་ནང་དུའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་སུ་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ན་འདི་སྔོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྨིན
པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སུ་ན་དེ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་། གང་ཟག་གང་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི
དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཨ་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན

༄༅། །མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒོམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། ལུས་ཀྱིས
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སློབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ
པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུན་རིང་ཙམ་དུ
སྒོམས་པར་འདུག་པའང་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་འདུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི
སྤྱོད་པ་འདོར་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་ཞག་བདུན་ཙམ་དུ་སྒོམས་པར་འདུག་པར་གསུངས་པ་ལྷུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར
ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྒོམས་པར་འདུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱ་བསྐལ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདས་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ 565

མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་གིས་འདས་ལམ་དང་སྙོམས་འཇུག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འཇུག་ཤེས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་བ་འགགས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ཁ་ཕྱེད་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་ཡིད་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། སྒྲ་ཁ་ཕྱེད་ན་བསོག་པས་ན་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར

566

ཐེ་ཆ་ བཤེ་

༄༅། །པས་ན་ཡིད། ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ་ཉོན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀ་ལ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
སྒྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱང་ཞེན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།
རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་
གཙོ་བོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་བསྒོ་བའི
གཞིར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་ཞིང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ
དང་བག་ཆགས་བསགས་པ་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུས་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི

567

རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་རིས་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དང་། གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་དང་འགྲོགས་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་
ཤེས། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། སྲིད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྗོད་པ། འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་མ་
རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ། བཟློག་པའི་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཐོབ་ནས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པར།
ངོ་བོ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཆུ་བོ་འབབ་རྒྱུ་བཞིན། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བཟློག་གོ །ཞེས་གསུངས། ཁོན་རེ། བཟློག་པའི་
ཁྱད་པར་དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཀུན

༄༅། །གཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མཚོན་གྱུར་པ་བཟློག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ལོ་ཁ་ཏེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་འཁོར་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས
འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོར་འགྱུར་ལོ། དེ་འདོད་ན། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་སྲིད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དགོས

པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་
རྣམཿཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཐལ་རྒྱུ···
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བཟློག་གཞིས་པའི་ལུང་དོན་འཆད་རྒྱུ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ···
ཐོབ་ནས་དེ་བཟློག་པར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི··· སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་བ་བཟློག་པའི···
ཕྱིར༑ ཞན་མེད་དོ། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས···
ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི།། 570

ཕྱི་ཕ། ཤེར་ཕྱིན། [illegible]

༄༅། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར་ཚོགས་དང་། །ལྷན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་…
ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་
ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས།
ལེན་པ་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །སེམས་མེད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་པ་རིགས་པ་བརྒྱད་…
གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ལེན་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྐྱེ་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་གང་ཞིག འཇུག་སེམས
གྱིས་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྲོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་པ་གང་…

571

ཞིག། །འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དབང་ཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་མི་རུང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཁོན་རེ། སོ་སྐྱེ་ཐམལ
པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཡོད་དགོས་པས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བློ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་··· ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐམལ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གི་ངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ཁོན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གསལ་བ་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་མེད་པ་འགལ། འདོད་ན། མིག་སྔོན་པོ་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དྲན་ཤེས
ཤེས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ལ་སྔོན་པོ་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་ལ་མི་གསལ་ལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།

༄༅། །སེམས་མེད་སྒོམས་འཇུག་མི་སྲུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཕྱོགས་དབང་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ས་བོན་མི་སྲུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། ལས་མི་སྲུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་རྐང་པ་འདེགས་འཇོག་གི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ལུས་ཚོར་མི་སྲུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ཡིད་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱོང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ནི

ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པའོ། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རྟག་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་ཕྱི་ནང་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་ཀུན་གཞིས་ཟིན་པ་
དང་མ་ཟིན་པའི་དྲོད་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་འཆི་འཕོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཁང་བག་ཆགས་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ལྡོ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆད་པ་སྒྲུབ་སྟེ། ཡིད་གང་ཞེ་ན། གང་དུས་རྟག་ཏུ་རློམ་
སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་
རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་

༄༅། །མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པས། ཉོན་ཡིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཞེས་འཆད། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས
པ་དྲུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པས་གཞན་སྐབས་ཡིད་ཞེས་འཆད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར
ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དམིགས་
པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་འདོད་
ཆགས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་དགུ་དང་འགྲོགས་པ། འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་དང་གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པ། ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྡོག

ཕྱིམ་མི་སློབ་པའི་ལ་ཐོབ་ན་ཟད་པར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ལང་ག་ཤེགས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ···
བརྒྱད་ཉིད་དང་། །ཆོས་ལྔ་དང་ནི་རང་བཞིན་གསུམ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་སྡུད། །ཅེས་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ
པར་ཤེས། །ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་ཏུ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་སུ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ལྔ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །
དེ་ཡི་ངེས་ཚིག་མི་རུང་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན། །ངར་འཛིན་མེད་པར་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་འགལ་ལ···
བར་འགྱུར། །ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག

ཀྲུ། ཁ། སྟོང་ཉི། བརྒྱ།

༄༅། །པ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་པོ་རྣམས་སུ་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྙོམས་
པར་འཇུག་པའི་བློ་བུག་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་འགོག འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ཡི་ངེས་ཚིག་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ལ་ངར་སེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ
སྐྱེས་མ་ཤི་བར་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པ་གང་ཞིག འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པར

577

ཐལ་ལོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐམལ་པས་ཡིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚེ། བདག་ནི
གཏོང་བ་པོའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སེམས་དང་ངར་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པར། གང་དུ
སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ནི༎ ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད
པའི་ས་པས་བསྡུས་སུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདོད་པའི་ས་པས་བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་སྤངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ས་པས་བསྡུས་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པ་མི་འོང་བས་ཁམས
གསུམ་གྱི་ས་པས་བསྡུས་པའི་ཉོན་ཡིད་ལ་སྤངས་དཀའ་སླ་མེད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ལོགས་སུ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཆད 578

ཕྱིན་ཀ ཉེར་ཁྲི ༢༤༥

༄༅། །པ་མི་འཐད་དེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དྲུག་པའི་དབང་
པོ་ཡིན་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་
ཉིད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ལྔ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་བཅུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས
གཟུགས་ཕུང་ལ་མིག་ཁམས་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་བཞག་པར་འཆད། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་ཆོས་ཁམས
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པར་འཆད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས

ལ་སོགས་པ་བདུན་བཞག་པར་འཆད། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཁམས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་མ་བསྡུས་པར་འཆད་ཅིང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ནད་པར་བསྟན་ཅིང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཐའ

༄༅། །དག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕྱུང་པོ་དང་ཆོས་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡང
ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་མིག་ནོ། །མིག་གི་ཁམས་སུ་ཡིན་ལ་མིག་ཁམས་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད
ཁམས་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དོ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི
ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་དུ་ཉེད་ཁྲ་མའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་མིག་དེ་མིག་དང་རང་འབྲས་མིག་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་མིག
མ་ཡིན་པའི་ཕྱུ་དང་། སྒོ་ངའི་ནང་གི་མིག་མ་དོད་པ་རང་འབྲས་མིག་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱུར་འཆད་ཅིང་། གཞན་ཉིད་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། དང་

པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བཤད་པར་བྱ་ཡི། 582
སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་མི་བྱ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་མིག་མིག་ཁམས་མ་ཡིན་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར༔ ཡིད་དང་ཡིད་ཁམས་སུ་སོགས་ལའང་དེས་འགྲེ། དེ་དག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིགས་པའི་རྒྱུན་ཆད་
པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སེམས་ཙམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཚུངས་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་ས་པའི་མིག་གིས་
དེའི་ས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་སའི་མིག་དང་རྣ་བས་འོག་སའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སྣང་ཡང་

ཕྱིན་ཊཱི། ཀ།

༄། །འོག་སའི་མིག་དང་རྣ་བས་གོང་སའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་ཐོས་མི་རུང་། འདོད་ཆེན་པས་ཁམས་གོང་མའི་མིག་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་པས···
འོག་མའི་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་ནི་ཡུལ་(འཕྲང་)ནས་འཛིན་པས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཞེས་ཀུང་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དྲུག···
པ་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྒྲགས་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་གོ་རིམ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ···
བསྒྲགས་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ཡང···
མཛོད་ཀྱི་དཀར་འགྲེལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་སྒྲ་དོན་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ···
ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤུངས་པ་དང་། །ཕྲག་པ···

ཕྱོང་པོ་ཆ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་སྤུངས་པས་ན་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་དང་ཁུར་ཁྱེར་བས་ཕྲག་པ་སོགས་སུ་བརྗོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཁམས་
དང་། རང་འབྲས་ཁམས་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པས་ན་ཁམས་ཞེས་བརྗོད། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།། བརྒྱད་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་ཆ་ཉད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་
དབྱེ་བ་ཉད་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཏགས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
པ་། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདུས་
བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མདོར། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ 584

༄༅། །དགོངས་པ་གཞུང་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནུས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདིའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རང་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ནུས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་བསྟན། ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བསྟན། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡན་ལག་བཞིར་བསྡུས་པར་བསྟན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་

585

པར་ཞེས་པའོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
ལག་གང་ཞེ་ན། སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའོ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤིའོ། །ཞེས་པས་བསྡུ་རྩོལ་དེ་བསྟན། ཡན་ལག
རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་དང་། ཀུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག
པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཕྱི་མའི་བག་ཆགས་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། ཀུགསུ་ཏེ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་སྟེ་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
དེ། ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རིག་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་ལ་རྐྱེན་བཞི་བྱེད། དེས་ཐམ་པོ་ལ་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད། ཐམ་པོས་ཐམ་པོ་ལ་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད།

༄༅། །ཞེས་པོས་རིག་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྡུད་ཚུལ་ཡང་······
ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་··
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་··
བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བསྡུད་པ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས
ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅུས་པོ་འདི་དག་ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་སྔོན་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཚེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་
ལན་གྲངས་གཞན་སྔོན་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཚེ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འཕངས་པའི---

འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚེ་རབས་གྲངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚར་ཡིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚར་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཆོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་
སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚུངས་ནི་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ༔ འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཚེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས
འདོད་པའི་ས་པ་བསྐུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། པསོ་ཆེར་གྱིས་ལན་གདབ་པར་དགའ་
ལ༔ ཁོ་བོས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྨྲའོ།།

༄༅། །དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་དུ། དུང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །གོ་རིམ་དོན་དང་དཔེ་དབྱེར་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་མདོར་བསྡུས་
པ་ཙམ་ཞིག་བྲལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ
འགྲེལ་ལོ། ། གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན
གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་དང་། འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།
དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་སྐྱེ་བ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྡུག······
བསྔལ་བདེན་པར་གསུངས་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྣོད་ལ་འོག་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས··

ཀྱི་བར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཙང་ལྷའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་གསུངས་པས། དགྲ་བཅོམ་ལྷག་མེད་པ་མ་གཏོགས་མ་དག་པའི···
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐིག་དམན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིམ་ཟླམ་པར་
སྣང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱོགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ན་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ'' སྟོང་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་
སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གསུངས་སོ···
ཞེར། དེ་དག་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཀ་ཉ་དམ་ཐག་པའི་སྟོང་བཅུད་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་
ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

༄༅། །མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་ སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ །ཞེས་བདེ་བ་ཅན་
སོགས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚོན་ནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་པ་ཙོ་བརྒྱད་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པ་བཞུགས་
པའི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཁ་ཞབ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁ་ཞབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ན་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།
འཆི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ

ལོ༔ །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་དུ་གསུངས་ལ་ཞིང༌། དང་པོ་བདུན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་
དང༔ ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དང༌། ཞེས་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་བསྟན་ཅིང༌། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འདེནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སྟོང་པ་དང༌། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་བདག་མེད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་

ཁྲ་ཤ། ཉེར་ལྔ

༄༅། །ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་དབྱེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འཆད། སྤྱོད་འཇུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དེ་འཆད། བསྐལ
པ་བཟམ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་བསྐལ་གསུམ་དང་། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཉི་ཤུར་གནས་ཉི་ཤུར་འཇིག་ཉི་ཤུར་སྟོང་སྟེ་འདུག་པ་དེ་འཆད
པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པ་བགྲང་བའི་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐལ་པ་བགྲང་བའི་རྒྱུ་དེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད
པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཚངས་རིས་པའི་ཚེ་ཚད
དང་། བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་དང་དྲུག་ཅུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་པའི་ཚེ་ཚད་དང་། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ

ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་རྩེ་བ་སོགས་ལ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བ་ལ་འདུ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ལ་མ་ཞེན། མ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚེ་
ཟད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཟད་ལ་ལས་ཀྱང་ཟད་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ཅིང་། འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཚེ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་
བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། ལས་ཟད་ནས་འཆི་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནི
ཤིན་ཏུ་སྙོམས་ལ་མ་བསྲུབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཚོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་བཞ་ལྡང་པ་ཡོད་དེ། འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས
འཆད་པའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མར་སྨད་གྲང་དང་། མི་དགེ
བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མར་སྟོད་གྲང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལུས་དང་མཐོང་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་

594

ཕྱིན་ཀ། ༢༧ བ། ༢༦༩

༄༅། །ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱུར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོ་མུན་པ་མུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ།། དགེ་བ་བྱས་པའི། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ན་བར་དོ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མེད་ལ། བར་དོའི་ཚེ་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་ཐོགས་པ་ན་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པ་འང་ཡོད་དེ། ཅི་སྟེན་ལྡོག་གོ །དེ་ན་གནས་པས་ཡང་ལས་གསོག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་ལ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། རྐང་པ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ 595

ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་དང་།
གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་དང་། རི་བོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ
དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མྱུར་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཐོགས་སོ། །སྲང་མདའ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ
གནས་ལ་ཐོགས་ཤིང་། ངེ་ཡང་བར་སྲིད་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི
མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི

ཕྱི། ཕ།

༄༅། །ཕྱིར༔ དེ་གཉིས་ལ་ཕྱ་མ་གཙོ་ཆེ་ལ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
སྟེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་
བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དགུ་དང་སྦྱོར་བྱེད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་གང་ཞེན་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གམ་བཅུའོ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་མདོར་བསྟན་བཅུ་དྲུག་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས
སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། སྦྱོར་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཅན་དགནས་པ་དགུ་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་པའི
བར་གྱིས་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་དེ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ཡན

597

གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་གྲངས་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད། ཕྱག་མཚམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདི་སྒྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་གང་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པ་གང་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞིན་··· ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
ཁྱད་པར། རྣམ་གྲངས་གང་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལོག་པར་ཞུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་··
པའི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ས་གང་ན་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུབ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྐྱེན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས··
ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་དེའི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ···

༄༅། །ཡིན༔ ཁོང་ཁྲོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་
ལྡན་མ་ཡིན། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་
དང་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཧེ་ནན་ནམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་སོགས་དགུ། དུག་
གསུམ་གྱི་འཆིང་བ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་བདུན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས། རྨོངས་པ་རྨུགས་པ་སོགས་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཆུ་
བོ་སོགས་ཆུ་བོ་བཞི། འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་སྦྱོར་བ་བཞི། འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། བརྣབ་སེམས་སོགས་མདུད་པ་བཞི། སྒྲིབ་པ་ལྔ།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐ་བ་སོགས་ཐ་བ་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མ། དུག་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད། དུག་གསུམ་གྱི་ཟུག་རྔུ། དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་ཡང་
འདོད་པའི་རྣག་པ་སོགས་རྣག་པ་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ། དུག་གསུམ་གྱི་འཁྲུག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ། དུག་
གསུམ་གྱི་རིམས་ནད། དུག་གསུམ་གྱི་ནགས་སྦྱོར། དུག་གསུམ་གྱི་བགེགས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡུལ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བདེན་བཞི་
ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ 600
ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུ་ཀ་ན་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དམིགས་པ་
མེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་བསྐྲུན་དུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཁམས་གང་ན་ཆེར་བ་དང་རྣམ་ཞེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་

༄༅། །པ་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པར་བྱུང་ངོ། །བདུན་པ་སྒྲུབ་སྟེ། སྣང་བྱ་ཙོན་མོ་རྫོལ་མཐོང་སྣང་ཉམས་སྣང་གི་རིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མི་འཐད་པའི་སྤོང་ཚུལ་དགག་པ། ས་བོན་སྣང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུབ་སྟེ། སྣང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལུས་དམ་ན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་རང་དུས་ན་འདས་པ་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་ཕུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་མཛེ་·· སྒྲིལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ས་བོན་··

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤོང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན
ཐུབ་པའི་སྒོམས་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི
གཉེན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་སྣང་བ་དང་མུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག
པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས
པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན
དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མུན་པ་སྐད་ཅིག་ཐམ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་བསལ་བྱ་མུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ

༄༅། །ལྷ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་མི་
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་དོན་ཉམས་སྨད་པར་བྱས་པ་ཙམ་མིན་གྱི་སྐྱེ་མི་
རུང་བ། ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལས་གང་ཞེ་ན་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་
ལས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། སེམས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་པའི་ལས་ཡིད་ལས་སུ་བཤད་ཅིང། བསམ་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་
ལས་སོ་ཞེས་སྒོ་གསུམ་ཀའི་ལས་བཤད་པས་མཐོང་དུ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །སྤྱིར་ཏེ་འཆད་

ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་འཆད། སེམས་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འཆད། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད། ཕྱིན་
པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བླང་བྱའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་སློང་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་ 604
ལས་ལྷུ་བ་ཤད་ཅིང་། ད་ཡང་མཐོང་ཞེན་དྲག་པོ་དང་། འཚེ་བ་ཚོ་སྲུ་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་དང་། ལས་
བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པ་ཡང་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱ་བར་བསམ་པའི་ལས་ནི་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱིད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ངན་སོང་

༄༅། །དང་། རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་སྲོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་བ་སོགས་དང་། བདག་འབྲས་ས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་
དེ་ལས་ལྡོག་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པ་དང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་ནུས་
པའང་གསུངས་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་
ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལས་གཅིག་དང་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཁོན་འཕེན་པར་མ་ངེས་པར་ལས་གཅིག་གིས་
ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་སྨིན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པའང་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བར་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུང

ཏེ༑ བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
རྨོངས་པའི་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་རིག་པ་དང་པོས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འཕེན། གཉིས་པས་ལས་གཞན་གཉིས་བསགས་ནས་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཅུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། སྲོག་གཅོད་ཚིག་རྩུབ་གནོད་སེམས་གསུམ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སློང་ཞིང་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་
དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སློང་ཞིང་ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཕྲ་མ་ངག་འཁྱལ་གསུམ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སློང་ཞིང་། དུག་གསུམ་
གང་རུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ལོག་ལྟ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སློང་ཞིང་གཏི་སྨུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་

ཕྱིན་ཤ་ཉིས་བརྒྱ་

༄༅། །མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་སྦྱོར་བས་དང་ལྡན་པ་སོགས་གསུངས་ལ་སྦྱོར་བས་ལྡན་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བས་ལྡན་སོགས་དགུར་བཞད་དོ། །
གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦོམ་པའི་ལམ། སྦོམ་མིན་གྱི་ལམ། བར་མའི་ལམ་གསུམ་དང་། དང་པོ་
ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། སོ་ཐར་ལ་རིགས་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་
སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་གསུམ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་དང་། སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་དང་། ལན་
གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལམ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ལམ་གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ལམ། ལམ་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལམ། འདྲེས་
མས་འདྲེས་མའི་ལམ། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་འཆད་པ་ལམ་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

གང་ལ་མི་དགེ་བའོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའོ། །དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་···
གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲེས་མ་སྟེ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བ་ཆམ། སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར
བའོ། །མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད
པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དང་པོ་གཉིས་སྐྱེ། གསུམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ལ། རྣམ་བཤད་དུ་གཞན་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པས་ནོར་སྟེར་བའི་ལས་དང་། ཕན
པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། ཁ་ཅིག་ལས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སོ་སོར་རྣམ···
སྨིན་འབྲས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལས་གཅིག་གིས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་

ཕྱི་ཤ་ཀ་བཞི་ཕྱེད

༄༅། །ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལས་ཕ་མ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་ལ།
དེས་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བདེ་བ་འབྱིན་པ་འདྲེས་མའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས
ཕྱི་མ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བདེ་བ་འབྱིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན
སློང་མི་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པ་འདྲེས་མའི་དོན་ཏེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྣང་ངོ་། །མཛོད་འགྲེལ་དུ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི
མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཀར་ནག་ཡིན་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་དཀར་ནག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཅིག་ལ
དཀར་པོ་ཡང་ནག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ས་པ་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་འདྲེས་མའི་ལས་སུ་བྱ་དགོས
ཡིན

609

སོ༔ ༔བཞི་པ་སྨིན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་སྟེ། སྨིན་པའི་ལམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ
གསུངས་པ་དང་། དང་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞི་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་ཐུབ་པའི་ཀུན་སློང་དང་། གཏོང་བྱའི་རྫས་དང་། གཏོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ
རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མ་དོར་བསྡུས་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ
སྟེ༔ ༔ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད
པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གཉིས་དབྱེ་བར་བསྟན
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན། བརྟས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས

༄༅། །ཀྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ། འགོག
བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུན་…
མོང་གི་འགོག་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་པ་ལ། བརྡའི་འགོག
པ་; དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་མེད་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ།
ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་རྣམས་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཞེས་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་སྲིད་ཞི་འི་
མཐར་ལ་མི་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས…

པའི་འགོག་པ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲད་པའི་བྲལ་བ། སློབ་པའི་འགོག་བདེན། མི་སློབ་པའི་འགོག་བདེན། ཉོན་མོངས་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། སྐུ་ཚེ་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཛའི་འགོག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགོག་
བདེན་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཛེ་ལྷ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་
བར་འགྱུར་བ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀ་ཁྱད་པ་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལམ་བདེན་ཀ་ཁྱད་པ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་

ཀྱི་ཤ། ཀ། ཞི་པ་ཉིས་ཁྲི་ཞ

༄༅། །ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་ཚུལ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལྔའི་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཚོགས་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་བསྟན། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན། མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། སྒོམ་པའི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས

ཨཱཿ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་མཐོང་
ལམ་དུ་བསྟན། ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཞི
བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན། བཟོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱིར་ཉམས་པར་དཀྲུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག
པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།སྡུག
བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ

ཕྱི། ཤ། ཀ། ཞེ། ཐ། ལྔ། བརྒྱ། ལྔ།

༄༅། །འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག……
བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ
ཡང་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ
གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ
འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་དེ…

བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་བཞི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཚ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་བཞག དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ངོས་སུ་དྲངས་
པའི་ལྡོག་ཆས་ཕྱེ་བའི་ཞེས་པ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནམ་ཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཞག་དང་དུ་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྣན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག
པས་རྗེས་བཟོད་འཛོག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔགས་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་
མེད་དེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག

༄༅། བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་---
བྱའོ་༔ ༔ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་རྣམས་ལ་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ
བ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་སྟོན་པའི
བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ་ཉུར་ཙམ་མོ། །བཞི་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས
ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད
པའི་ཕྱིར། འདི་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ལམ་གང་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསཾ་
གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྣང་བྱ། ངོ་བོ། ཁྱད་པར། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྲེད་པ་ལྟ་བ། ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་ངོ་འཆད། རྣམ་པར་བྱང་
བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོ་ངོ་འཆད། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་
ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསཾ་
གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་ཏིང་འཛིན་ཏེ་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དགའ་བདེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ 618

ཀྲུ་ཤ་ཞི་ཁྲི་ཉི་

༄༅། །ཏེ་བཞི། གསུམ་པ་ལ། བཏང་སྙོམས་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བདེ་བ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་དྲན་པ་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག ཚོར་
བ་བཏང་སྙོམས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྙོམས་པར་འཇུག
རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པ་དང་།
དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་ནོ། །ཞེས་གཞུང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་མདོ་པ་བ་རྣམས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱེད། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞི་གནས···

ཀྱི་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དེ། དེའི་ཐོག་མར་ལོ་རིམ་དུ་ལྗང་དང་སྦྱར་ནུས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་པའི་...
ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་འདི་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཟག་མེད་དེས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་... ཞུག་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི
ལམ་ལས་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་དྲུག་ལ་ཟག་མེད་འཇོག་དཀའ་བ་འདྲ་སྔེ་དཔྱད་དོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱོར་...
བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཁྱབ་པར་གླིའགྲོ་ལྟར་བྱ་སྟེ་མཇོང་པ་དང་མི་བསྟུན་ནོ། །འོན་རབ་མཐའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི
ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཚ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་ འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད། ...
ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་ལུགས་ཕྱོག་ཏུ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་རྒྱུང་བ་དང་། རེ་རེ་...

ཕྱིན་ཀ། ཞེ་ཕྱི། ཉེར་

༄༅། །བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་རྒལ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྲིང་པོ་དང་། ཐོད་རྒལ་ལ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ ཞུགས་པ་
ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་སྙོམས་པ་འཇུག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་ས་
ཀུན་གྱིས་ས་སྦྱར་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་གང་
ཡང་རུང་བའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་
ཁྱད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བསྡུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཙམ་བསྟན་པ་ནི།
གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ལྟར་སྣང་བའི་····

621

སྒོམ་ལམ་མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་འཇོག་ཅིང་། སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། ཉེར་བསྡོགས་
ཡིད་བྱེད་དྲུག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་གཉིས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་སྤངས་ལ་འང་འཇིག་…
རྟེན་པའི་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་སྤངས་འཇོག་པས། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་པ་འཇུག་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི
སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདོད་ཉོན་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་ན་འདོད་པའི་ས་ལས་བསྐྱལ
ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདེ
ད་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་པས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱེད་…

622

༄། །དཔྱད་དོན་ལ། ཕར་ཕྱིན་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་
ལམ་གཉིས་སུ་བཞག་དཀའ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཟླུབ་པར་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་མདོར་བསྟན་ནས་ཆོས་ཞེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ལམ་
ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཞེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་རྗེས་སུ་ཞེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཟག་མེད་ནས་རྩེ་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་རྗེས་བཟོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
མི་བྱ་སྟེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྐྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་

དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ངོ་ན། སྙིང་རྗེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བ་ཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན
སྐྱེ་མཆེད་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་
དུ་ཇི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྙིང་རྗེའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་ལམ་ཟག་མེད་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་སྦྱོང་འགྲེལ་ཆེན་དུའི། མདོ་པ་སྐོར་
འདི་དང་མི་འདྲ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ལམ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །ངོ་ན་འགོག་སྙོམས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལ་
བརྟེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཐེག་ལམ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན་ཐེག་ལམ་དང་སྙིང་ 624

ཕྱི་ཀ་ཨེ་ཁ་ཕྱུ་ཏ་ཉི་ཞུ

༄༅། །རྩེའི་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས། འགོག་སྙོམས་དེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན། འགོག་སྙོམས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་གྲུབ་སྟེ། འགོག་སྙོམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་འདས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་པས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་སེམས་ཤིག །ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་ཆུང་དུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ལམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞར་བྱུང་བཤད་པ་དང་ཡོད་དེ། ལམ་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེའི་གོང་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་སྒོམ་པའི་

རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད། ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་འཆད། ལམ་བཞི་གང་ཞེ་ན་མངོན་པར་
ཤེས་པ་བསྒྲུབ་ལ་དཀའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་དབང་པོ་ཟ་དང་པའི་ལམ་བཞི་འཆད། ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སེམས་
མེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་འཆད། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་སུ་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་འཆད། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་
མཐོང་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་
པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་མ་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་མ་བཞིར

༄༅། །འགྱུར་རྩ་ལ་འཆད། དབང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པའི་དབང་པོའོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་
ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་ལམ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་འཆད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་འཆད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ
དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཡིད་མི་བདེ་བཅུ་པོ

མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་དད་སོགས་ཚང་ས་ཀུན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཆད་པའི་ཕྱིར་མཛོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་
པོའི་མཚན་ཉིད་འདི་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་
དེ། ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི
གནད་འགྲེལ་པ་ལས་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད
དུ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། 628

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྦྱོང་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་བློ་བྲག་ཏུ་བ་ཁད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གཞན་ཞེན་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མདོའི་སྡེ། དབྱངས་བསྙད། ལུང་དུ་བསྟན་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གླེང་གཞི། རྟོགས་པ་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ།
རྨད་བྱུང་། གཏན་ལ་ཕབ་··པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་བསྡུན། རྟོགས་པ་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་། སྐྱེས་རབས་གསུམ་གླེང་གཞིའི་སྡེའི་ནང་དུ་བསྡུས··
པས་དགུའོ། གཉིས་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྷ་ཅན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུ། གླེང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། སྐྱེས་རབས··
བཞི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུ། གཏན་ལ་ཕབ··པར་བསྟན་པའི་སྡེའོ། གཉིས··
ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད··

གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བསླབ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བཞག ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བཞག ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསླབ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་ སྣོད་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསི་ལ་བྱུར་གསུངས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་བ་ཏུ་ན་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྟོན་པས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་
ལོགས་པར་གསུངས་པ་མེད་པར་མཛད་ཀྱང་འདོད་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྡུས་གསུམ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བཤད་ཅིང་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

༄༅། །སྤྱོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་སྒྲིབ་འདུལ་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུའང་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར
དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ཉེར་ཕྱིན་འདུས་པ་ལ་སོགས་མེད་དེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་
འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་འདི་དག་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་
དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་
བརྩོན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་
རིགས་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། ཁྱད་པར་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ

632

ཤེར། ཀ། བཞི་བརྒྱ།

༄༅། །རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
ལས༔ མིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནུས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་པར་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གང་ཞིན་
ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་རྩོལ་བ་ཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལས་སྒོམ་བྱུང་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་མཐོང་ལམ་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། འབྲས་བུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་

ཅིག ། རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པར་མི་མོས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྣོད་སྙིང་བའི་རྒྱུ་མཚན་
དེ་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་མོས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མོས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བཤད་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་དགེ་རྩ་མ་སྐྱེད་པ་དང་།
སྡིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་ལྟ་བའི་རང་ལྟ་ཚིག་འཛིན་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

༄༅། །ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་འབྱུང་། དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནར། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲས་ཟིན་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྒྲས་ཟིན་ལས་ད་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲས་ཟིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་སྒྲས་ཟིན་ལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་

གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོར་སྡུས་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ 636
དང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་
རྟག་བ་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་

༄༅། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་ཡུམ་གྱི་མདོར་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ལྟ་བུ་ལ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས

པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་འཆད་པ་ལ། ཡང་གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་
དགོངས་པ་བཞི་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ།
གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ
པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །ཞེས
གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། །དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྒྱུར་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་སྒྱུར་པ་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་

༄༅། །གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སྨད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྔགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། དོན་ཟབ་མོ་སྒྲ་ངན་པས་བསྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ

བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཇི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཞི་གནས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མཆོད་པའོང་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བདུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཨ་ཀ་རུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པ། དེ་ཙམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
སྣོད་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ད་འགྲོལ་པ་ལས་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།། ༈ །།བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་
ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཀྲང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས

ཕྱིན་ཊཱི། ཀ། ཉིས་བརྒྱ་པ།

༄༅། །བསྡུའོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་དབྱེ་བ་ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་སྔོན་མ་སྐྱེད་པའམ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་བསྐྱེད་པ་སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ། སྔོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་

641

རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བྲལ་བ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་གཅིག་ཕྱུར་གནས་པའམ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཚོགས་དང་སྤྱོད་ཀྱང
སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཆོས
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྲམ་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པུ་དང་། ཕྲམ་འདི་དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོབ་པའམ་ཐོབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས
འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་བསེ་རུ
ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕྱིན་སོང་དུ་བ་ཁྱད། སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་སྤངས་པ་ལས 642
ལྷག་པ་མེད་དོ། །གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བས་དབྱེ་བ་ལ་དད་པའི

ཤེས། ཁ། ཀབ་ཤེས་འབྲ་ཉ

༄༅། །རྟེན་འབྱུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས། འབྲས་བུས་དབྱེ་བ་ལ། དང་མོ་ལ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་
བའི་བར་གང་ཟག་ཉེར་གཅིག་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་གཡོ་
བའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་གསུངས། དེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་
ཞུགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། རྒྱུན་ཞུགས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ 643

གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན་གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གོ །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པའི
སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དང་། རྣོན་པོ་གཉིས་ལ་དད་པས་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་འདོག་ཅིང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དད་མོས་པ་དང་
མཐོང་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དགོས་ན་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤྣ 644
ནས། རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་རྒྱུན་ཞུ
ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ

༄༅། །ཁའང་མཛོད་དང་མཐུན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་དུ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་མན་དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སུ་སོང་ནས་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན

པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་མར་ཐོབ་པ་དེས། སྲིད་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལན་
གཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་ཆད་མན་ཆད་དུ་མིར་ལན་བདུན། ལྷར་ལན་བདུན་བླངས་ཏེ། མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ལྷའི་རྟེན་
ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེས་སླར་མིར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་མན་དུ་ལྷར་ལན་བདུན། མིར་ལན་བདུན་བླངས་ཏེ།
མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད། རིགས་སུ་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་ན་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སམ་
གསུམ་བླངས་ནས་མྱ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་བླངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བ་༧ད་དུ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ཞི་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ལྷ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་གསུངས་པ་དེ་ཙུང་ཟད་མ 646

༄༅། །དག་པ་འདྲའོ། །ཕ་མ་ཁ་ཅིག །ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ངེས་ལྷ་མི་བསྒོམས་པའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་པོ་ཞེན་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཉན་
པ་ལས། ལྷ་དང་མིར་བདུན་བདུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད། ཅེས་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ
ན༔ རྒྱུན་མེད་དེ། བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུན་ཚན་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས
པ་དང་། འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་འདྲ་བས་ཞིང་འདབ་མ་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ་སྔམ་བསྟན་བཅོས་དང་ཕྱི་མ
འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གནས་བདུན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
རོ་མྱོང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའོ། མཛོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སོགས་སུ། འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་ལན་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས

རིགས་སྐྱེ་བ་ཕྲད་པ་ནི། འགྲེལ་པའི་འབྲུ་ཚུང་ཟང་མ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བ་ཕྲད་པ་ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ······
འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་·· 648
པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་··
ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་རྣམ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར··

ཕྱི་ཤ་ ཀུན་ཤེ་ ཕྱི་ཕྱི

༄༅། །པའི་འདོད་ཡོན་དྲུག་པ་སྤངས་པ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལྷ་མ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་མི་རིགས
ཏེ། རྣམ་བ་ཁྱད་འདིར་འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷ་མ་ཆགས
བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་པ་སྦྱར་ནས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་
ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན་བ་ཁྱད་དུ
ཡོད་དེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི
སྒོམ་སྤངས་སུ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་འམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་ཅིག་བླངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞིག

༦༥༡

ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆོས་བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་སྲིད་ཀྱང་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་གཅིག་པར་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་
པར་སྐྱེ་བར་ལན་ཅིག་ལེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་མི་
ལེན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཅན་ལས་ར། ལྷའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་རིགས་མཐུན་དུ་ནི་མི་བྱའོ།། 650
གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བ་༡དྲ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོང…
པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད…

ཕྱིན་ཊཱི། ཡ། སུམ་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག

༄༅། །ཕའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་
པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས
མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་བསྣན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འདོད
ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། འདུ་བྱེད

651

དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་དང་ལྡན་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ལ་མངོན་
པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས། བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་
པས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་རྟེན་ལ་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་
ཐག་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་མ་སེམས་པའི་ཚེ་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་
སེམས་པའི་ཚེ་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་མྱུར་བར་འདའ་བ་དང་། མྱུར་བ་མིན་པར་འདའ་བ་དང་། རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཞིག་མའི་མེ་སྟག
གི་དཔེས་མཚོན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་

652

༄༅། །མ་སྤངས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་ལ
འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་སྡུག
བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་མངོན་
དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ལམ་མངོན་

དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་
ཏེ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གོང་འཕོ་བ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས
སུ་སྐྱེས་ནས་ས་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས
ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་དང་། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བཅས་ལ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ
སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེས་སོ་སོར་དེ

ཤེར། ཀ། སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ།

༄༅། །གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་ཕྱེད་འཕར་བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤེལ་མར་བསྒོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆུང་ངུ་ཡོངས་
སུ་བསྒོམ་པ་དང་། འབྲིང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཤིན་
ཏུ་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར
འཇུག་དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་ལ། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ་དང་། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་སྔར་བཞིན་དང་། ཡང་བསམ་གཏན

བཞི་པ་ཟག་མེད། དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་དེ་རྗེས་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་འབྲིང་དྲུག་ཕྱེལ་དུ་འཇོག དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། འོག་མ་འདབས་པ་ལྔ་བྱུར་འདུག་པས་རྩུང་དུ་གསུམ་ཕྱེལ་ནུས་ན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་བློའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཡུན་ལ་དེ་ལྟར་ནུས་མི་ནུས་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱེལ་སྒོམ་ལྡས་རིམ་པ་བཞིན། མི་ཆེས། མི་གདུང་བ། གྱི་ནོམ་སྣང་བ། ཞིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་རྣམས་སུ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ཐེའི་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གཙང་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ཕྱེལ་མ་བསྒོམས་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་བསྒོམ་ཞིང་། ཕྱིས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཕྱེལ་བར་བྱེད། ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཉམས་ན་

༄༅། །གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ལ། སྤེལ་བསྒོམ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་
པ་མེད་ལ། ཟག་བཅས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་འགྲུབ་བམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་
ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འདུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གོ །དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་

པར་འགྱུར་ན། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཙོ་བོ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒོད་པ་ང་རྒྱལ་མ་རིག
པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་སྔར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་དང་པོ་ལྔ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ
བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། དྲུག་པ་མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ
ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་པ་ནི་དང་པོ་ལྔ་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ཚན
བདུན་ལས་ཁམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱོད་པས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་སྐྱེད་པའི་སོ་སོ་ སྐྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ

658

ཕྱིན་ཁ་སོ་ལྔ་བརྒྱ་ཞ་

༄༅། །དང་། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བ་ཁ་ད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱིར་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྲིད་རྩེའི་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་།

འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལས་མ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཞེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྨོན་ལམ་
གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་བྱ་ཅིག···
ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་ཁྱད་ཆོས་མང་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་བདེན་པ······པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པ། གསུང་
བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྡོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ། ལམ་འབྲེ
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ། ཕྱིར་གསུང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བུ་བཞི་ནི་ཞང་ནས་ཐོབ་མཐར་གཉིས་ལ་འཇོག་པ། ཕལ་ཆེར་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐོང···
ཆོས་ལས་མ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྟེ་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་

༄༅། །ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འཕྲུད་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་འཕྲུད་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལམ་ཞེས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་བར་འདའ་བ་དང་། འདོད་པའི་
ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སྐྱེ་འདའ་བ་བསྟན། ཁ་ཅིག འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པས་འཆི་སྲིད་ཀྱི་ཕྲིན་ཙམ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས
བསྟན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལམ་ཞེས་པ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར། ཡང་…
འཆི་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་འང་མི་འཐད། དེ་ཡོད་ཕྱིན་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས…
སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག འདས་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དགེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་

བྱ་ཅིག །ཅར་བ་འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པས་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སློབ
པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྔར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་འཕྲད་ན། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རང་རྒྱལ་དགྲ་
བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྐྱེད་དགོས་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སློབ་པས
ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། ཕྱིས་རང་རྒྱལ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་ངེས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐོར་ཅུང་ཟད་ཕྲ་བར་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་
བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པར

༄༅། །རྟོགས་པ་བརྒྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་དེ་འཆད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མངོན་རྟོགས། དོན་མངོན་རྟོགས། དཔོན་ཉིད་མངོན་
རྟོགས། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དཀོན་མཆོག་མངོན་རྟོགས། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་རྟོགས། མཐར་ཐུག་གི་མངོན་རྟོགས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་རྣམས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་བདུན་རིམ་པ་བཞིན། ཚོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ། སྐབས་གནས་
ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་སོ་ངས་ཙམ་སྐྱེས་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེན་ནས་དང་བ་ཐོབ་པ། གྲོག་གཙོད་སོགས་སྐྱར་ཀུན་ཏུ་མི

663

འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་གོ་སྐབས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་
པར་བཅུ་ཕྱིར་བསྟན། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་
པ་ཡན་གྱིས་གནས་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར།
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན། སྐུ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱུང་ཚན་ལས་
འདས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན༔ མདོ་རྟོགས་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ 664

ཕྱིན། ཁ། སོ་བཅུ་གཉིས

༄༅། །བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྡུས་པ་དེ་འཆད། དེ་དག་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིམ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་འཕྲད་པར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྙིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་
པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་ 666
པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བསམ་
པའི་གནས་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། གཟུགས་

༄༅། །ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་པས། དེས་བསྟུས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པར
གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་དུ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་ལ། འདུག
ཏིཀ་ཆེན་མོར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་བྱ་བ

གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཞེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་
པར་འདོད་པ་གཉིས་དབྱེ་དཀའ་བས། རྣམ་བཤད་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ན་
སྤུང་རམ་སྟོམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འོན་ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གང་ཟག་གིས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་
ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་འམ། ཉན་ཐོས་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེས་པ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན
ཐོས་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །

༄༅། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱིས་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་ཚན་དྲུག
དང་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྔ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་གཉིས་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
སྒྲིབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་རིགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ལ་འཇོག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར

༄། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོགས་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལམ་སྒྲིབ་པ་གང་གི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་དེ་འཆད། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུའི་བསྒོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་

༄༅། །ཚར་སྤང་ངོ་། །ཚིག་ཚར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་བ་དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཚིག་ཚར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན། དམན་ལམ་སྨོན་མི་སོང་གི་བྱང་འཕགས་ལ་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མཐའི་བར་བྱེད་པ
ལོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པར་མ་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཐབས་ལ་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག
ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཕགས་ལ་ཉོན
མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་དང་སྨན་གྱིས་ནུས་པ་བཅོམ་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས
ཤིང་། རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནུས་པས་ས་དང་པོས་བསྡུས་ 129

པ་སྒོམ་ལམ་གསལ་བར་བསྟན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེས་པའི་ནུས་པས་དམན་ལམ་སྨོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱུན་མཐའ་བར་ཆད་མེད
ལམ་དེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་འམ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ནོ། གང་ཟག་གི་བདག
མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ཞེས་པའི་གཞུང་
འདིས་ནི་རོང་ཊཱི་ཀ་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་པ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ལ་འགྲ
བསྟན་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱུང་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བཀག་ན་འདིར་བསྟན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་སངས་………
རྒྱལ་ལ་འཆད་དགོས་པས་ཧ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་བཞི་པ་འཐོབ 672

ཕྱི་ཀ།

༄༅། །པ་ཊམ་ ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།། །།ལྔ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བ་ཞད་
ད་ཡོད་དེ། འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བ་ཞད་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རབ་ཏུ
ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། བསྒྲུབ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། སྐྱོན་རྣམ་པར་ངེས་པ། ལྡེམ་པོ་
དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན
ཞེས་པ་ནས། ལེ་མས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་དཀོན་པའོ་ཞེའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱིར་བསྟན། ལྡེམ་པོར
དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་

སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་ཧཱུྃ་སྐད་དུ། ཡ་དང་མ་ནི་ཐབས་དབྲུས་ཞེང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྨྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ནས། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཧཱུྃ་སྐད་དུ། ཡིད་མི་ཆེས་དང་བྲུས་མི་གཟོ། །མི་གང་ཁྲིམས་འབེབས་བྱེད་པ་དང་། །གོ་སྐབས་བཅོམ་དང་སྐྲུགས་
པ་ཟླ། །དེའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཞེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་
དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐོར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གང་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་ནས་ཐོད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། བསྡུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས…

༄༅། །དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་འཆད། སྨྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྒྲུབ་སྟེ། ངག་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྩོད་པ་སྨྲ་བ་དང་། ཚིག་ངན་པ་སྨྲ་བ་དང་། གདམས་པ་སྨྲ་བ་སོགས་ལས་ཡོད་ལ། སྨྲ་བའི་ཞལ་ཕྱེ་བ་དེ་དབང་པོ་དང་། སྨྲ་བའི་གཞི་སྐྱེ་གཞག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། མཇུག་སྡུད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བཞད་དོ། །སྨྲ་བའི་རྒྱན

ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་སྨྲ་བ་དང་། ཚལ་ཙོ་ལ་སྨྲ་གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲངས་ནས། གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ། སྨྲ་སྐྱོན་མེད་པར་སྨྲ་ནུས་…
པ། སྨྲ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། སྨྲ་བ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས། རྩོད་པའི་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དུས
ཀུན་ཏུ་རྩོད་ཅིང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ…
ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་བསྐྱང་བ་བསྐྱུར་དུ་བློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས
གཞན་དག་དང་རྩོད་པས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས…
ལྔ་པ་འབེལ་བ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།། ༈ །།བཞི་པ་མཛུག་གི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མཛད་པ་པོ་གང…

༄༅། །གིས་མཛད་པ། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པ། ངེས་དོན་གསུང་རབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི། །རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤིར་ཕྱོགས་མདོ་སྡེ་གྲུང་། །རྒྱས་འབྲིང་
བསྡུས་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་པ། །ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གནད་དཀའ་འགྲེལ། །ངེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཉི་ལྷར་གྲགས་པ་ཡི། །མངོན་པའི་
གསུང་རབ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ནི། །ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ན་ཡང་། །བོ་བ་ཆགས་པ་ཉིན་སྐར་ལྟ་བུར་སྣང་། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་
ཙོང་ཁ་པའི། །དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ། །སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡུམ་མདོ་སྡེ་ཡི། །དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལྟས་ན་བློ

མྱུར་སེལ། །ཁོ་བོ་ཉམས་དཔྱོད་བརྩོན་པ་དམའ་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་ཐེ་ཕྱེད་དད་པ་ཡིས། །རང་དབང་འཕྲོགས་ནས་དཀའ་འགྲེལ་འདི་
སྦྱར་གྱི། །རང་ཉིད་མཁས་འདོད་གཞན་དང་འགྲན་ཕྱིར་མིན། །འདིར་འབད་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ
རིན་པོ་ཆེ། །རིང་དུ་གནས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །སྐུ་ཚེ་བརྟན་པོ་བསྐལ་བརྒྱར་གཡོ་མེད་ཤོག ། ॥ཅེས་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཀུན་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་རྗེ་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། རྒྱ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཊཱི་ཀཱའི་སྟེང་ནས་ཞིབ་བཤད་ལན་ཅིག་ཐོས་ཤིང་།
ཕྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་མདོ་ཕྱོགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཞི་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྟེས་ཟླ་བའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་དེ་བ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཉིང་ང···
འཛིན་གྱི་ལེའུའི་དུས། ཡིག་གཙོད་ཞེས་པ་མི་ཡོ་རྟ་ལོ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ།། ཛ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་པ་ཤད་བརྒྱད་དོ།

༄༅། །སྒྲུབ་དབང་། བྱམས་པ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། ཀློབ་རྟན། གང་སྤེལ། ཇོ་ན་མི་ཏྲ། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ། ཀླུ་བའི་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། ལེ་བཙུན···
དབང་ཕྱུག་གཞོན་ནུ། གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་དྲུང་། ཁུར་ཆེན་པོ། རང་རྒྱ་ཡེ་གསུམ། བྲང་རི་དར་མ་སྙིང་པོ། གོ་ལུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འབང་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ། ཐོ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། མཛད་པ་སྟོན་
སྐྱབས། མཛད་པ་གཞོན་བྱང་། འབྲིང་མཚམས་པ། ཞང་སྤྱི་དཀར་བ། ཝོ་ཇོང་རིན་···ཆེན་རྩེ་མོ། ཕྱག་ཕྱི་ལེང་བོ་རྒྱལ་མཚན། ཕང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ཀློན་ཆེན་བྱང་རྗེ། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་
རྗེ། སློབ་དཔོན་དགེ་བ་དང་། གཞུག་སོད་པ། རབ་འབྱམས་པ་བཟོད་པ་དཔལ་འབྱོར། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཨ་མོ་གྷ་དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་སོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཐམས་
ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ༎ སརྦ་མངྒ་ལཾ། ཁྱུ་དགུ་ངེས་འདྲོངས་སོང་། འབྲས་ཀློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ་ཕྱར་བསྐྲུན་ཞུས་པའོ།། ཉང་པོ་གྲགས་པ་འབྱོར་ལྡན་གྱིས་བྲིས་པའོ།།

KARMA LEKSHEY LING LIBRARY
AUTHOR
TITLE
DATE

Karma Lekshey Ling Library ★ Swayambhu, KTM.